

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่องการศึกษาความพร้อมของเกษตรกรผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครในการเข้าสู่ระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับการผลิตกล้วยไม้ตัดดอก มีระเบียบการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ขอบเขตการศึกษา กลุ่มตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง แหล่งที่มาของข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและระยะเวลาของการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาครั้งนี้เพื่อศึกษาความพร้อมของเกษตรกรผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้ตัดดอกเพื่อการส่งออก ในอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร ในการเข้าสู่ระบบเกษตรดีที่เหมาะสม โดยศึกษาจาก 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยทางด้านบุคคล ได้แก่ ความรู้ ความเข้าใจในระบบ และประโยชน์ที่จะได้รับ และปัจจัยด้านการจัดการ ได้แก่ความพร้อมในด้านการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคของเกษตรกรในการเข้าสู่ระบบนี้

ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ เกษตรกรเจ้าของสวนกล้วยไม้ในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาครที่มีชื่อในทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยไม้เพื่อการส่งออกที่เป็นบุคคลธรรมดาทั้งหมด ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 320 ราย (สถาบันวิจัยพืชสวน, 2547)

กลุ่มตัวอย่างและวิธีการเลือกตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ กำหนดตัวอย่างจากจำนวนเกษตรกรในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร 8 ราย ที่มีชื่อในทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกเลี้ยงกล้วยไม้เพื่อการส่งออกซึ่งรวบรวมโดยกรมวิชาการเกษตรจำนวน โดยเกษตรกรนั้นเป็นเจ้าของสวนกล้วยไม้ และมีได้เป็นสวนที่มีการลงทุนโดยบริษัทผู้ส่งออก มีพื้นที่ในการเพาะปลูก 40 ไร่ขึ้นไป (สถาบันวิจัยพืชสวน, 2547) และมีประสบการณ์ส่งกล้วยไม้ตัดดอกให้กับบริษัทส่งออกมากว่า 5 ปี ซึ่งเหตุที่เลือกกลุ่มตัวอย่าง

เป็นเกษตรกรรายใหญ่ เพราะแนวโน้มขนาดของผู้ปลูกเลี้ยงรายใหญ่มีเพิ่มมากขึ้นอันเนื่องมาจากต้นทุนในการผลิตสูงขึ้นเกษตรกรรายย่อยเริ่มน้อยลง รวมทั้งผู้ปลูกเลี้ยงรายใหญ่จะมีอำนาจในการต่อรอง และมีบทบาทในการกำหนดราคากล้วยไม้มากกว่าเกษตรกรรายย่อย (บริษัท กล้วยไม้ไทย, ติดต่อส่วนตัว) โดยใช้การเลือกตัวแทนกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากประชากรทั้งหมด

วิธีการศึกษา

แหล่งที่มาของข้อมูลได้แก่

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ดำเนินการด้านข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เกษตรกรเจ้าของสวนกล้วยไม้ 8 ราย การให้เกษตรกรทำแบบทดสอบ และการประเมินแปลงเพาะปลูก
2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือ วารสาร สิ่งพิมพ์ บทความทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่สามารถค้นคว้าได้ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต

ข้อมูลในกลุ่มเกษตรกรเจ้าของสวนกล้วยไม่นี้ได้จากการสัมภาษณ์ ด้วยแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างสำหรับผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับความพร้อมของเกษตรกรในการเข้าสู่ระบบเกษตรดีที่เหมาะสม ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความพร้อมในการเข้าสู่ระบบเกษตรดีที่เหมาะสมสำหรับการปลูกกล้วยไม้ตัดดอก โดยแบ่งประเด็นออกเป็น 2 ส่วนคือ

2.1 ความพร้อมในด้านบุคคล อันได้แก่ การรับรู้ ความรู้ความเข้าใจของเกษตรกรที่มีต่อระบบ

2.2 ความพร้อมในด้านการดำเนินงาน

ส่วนที่ 3 อุปสรรคและปัญหาในการเข้าสู่ระบบ รวมทั้งข้อเสนอแนะ

ส่วนที่ 2 นั้นมีแบบทดสอบความรู้ระบบ GAP ของเกษตรกรแต่ละรายในการวัดความรู้ และความเข้าใจของเกษตรกร และใช้แบบตรวจประเมิน (Check List) สำหรับการตรวจประเมินการจัดการคุณภาพ : GAP พืช (กรมวิชาการเกษตร, 2547) เพื่อวัดความพร้อมในด้านการดำเนินงาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ที่รวบรวมได้จากการ สัมภาษณ์ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Quantitative Analysis) โดยใช้หลักเหตุและผล (Logic Approach) โดยมีกรอบแนวคิดและทฤษฎี ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นการแปลความหมาย ของข้อค้นพบที่สำคัญในการศึกษาปรากฏการณ์ที่มองเห็นสรุปความเป็นจริงเฉพาะราย ใน ส่วนข้อมูลของแบบทดสอบ มีการวัดระดับความพร้อมโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) จาก คะแนนที่ได้ คิดเป็น 3 ระดับ คือ

คะแนนร้อยละ 75.0 ขึ้นไป	หมายถึง	มีความพร้อมมาก
คะแนนร้อยละ 60-74.9	หมายถึง	มีความพร้อมปานกลาง
คะแนนร้อยละ 59.9 ลงมา	หมายถึง	มีความพร้อมน้อย

ในการให้คะแนนสำหรับแบบประเมินนั้นใช้เกณฑ์การประเมินตามแบบของการตรวจ ประเมินระบบการจัดการคุณภาพ : GAP (กรมวิชาการเกษตร, 2547) ดังนี้

ถ้าตอบว่าไม่ใช่ 100%	ถือว่า	ผ่านการประเมิน
ถ้าตอบว่าไม่ใช่ 51-99%	ถือว่า	ผ่านการประเมินแต่ต้องปรับปรุงแก้ไข
ถ้าตอบว่าไม่ใช่น้อยกว่า 50%	ถือว่า	ไม่ผ่านการประเมิน

การนำเสนอผลการศึกษา

นำเสนอโดยใช้รูปแบบการอธิบายเชิงพรรณนา (Descriptive Method) โดยเสนอจำแนก ตามที่มาของข้อมูล และกลุ่มเนื้อหาของข้อมูล

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูลรวมเวลาในการเขียนรายงานตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึงเดือน

สิงหาคม 2549